

Tēma:
pašvaldības
polīcijas izveide.

DZĪVE TUVPPLĀNĀ

“Kārtībnieki nav tendēti uz sodīšanu”

LAURA KOVTUNA

Jaunais Pašvaldību likums paredz, ka līdz 2024. gada 1. janvārim viens no vietvaru pienākumiem ir izveidot un finansēt pašvaldības policiju. Daudzus iepriekšējos gadus (un arī vēl šobrīd) kontrole par sabiedriskās kārtības nodrošināšanu Madonas novadā nodota pašvaldības kārtībniekiem, taču nu uzsākts darbs pie pašvaldības policijas (PP) izveides.

— Savas kompetences ietvaros kārtībnieki darbu turpinā, bet skaitām dienas un gaidām, kad uzsāks strādāt pašvaldības policija, tās jaunais priekšnieks, — atzīst ilggadējais kārtībnieks GATIS KUŠĶIS. Madonas novada pašvaldībā noskaidrojām, ka amata konkursa ietvaros izvēlētais pašvaldības policijas priekšnieka kandidāts apstiprināšanai tiks virzīts 30. marta domes sēdē.

— Šobrīd esam trīs kārtībnieki — Iveta Vāvere, Jānis Glāuda un es. Strādājam uz pusslodzi, darba pietiek. Jaunajam PP priekšniekam noteikti būs sava vizija, redzējums par prioritātēm šai jomā, varbūt kaut ko varēsīm ieteikt arī no līdzšinējās darba pieredzes. Tas vienkārši būs ar citu vērīenu. PP būs vieglāk strādāt, jo šobrīd (kopš 2020. gada 1. jūlijā ir stājušās spēkā izmaiņas Administratīvās atbildības likumā. — Aut.) ir daudzās tādās jomas, kur kārtībniekiem ir mazliet *sasietas rokas*. Savas kompetences ietvaros, protams, cenšamies un darām, — pauž Gatis Kušķis.

— Kādi ir izplatītākie pārkāpumi, pie kuru prevencijas un kontroles strādājat?

— Strādājam pie pašvaldības saistošo noteikumu kontroles par reklāmām, ūdensapgādi un ūdenssaimniecības pakalpojumiem, piemēram, ka noplūdina noteikdeņus ne tur, kur vajadzētu. Šobrīd ļoti aktuāls jautājums — ielu tirdzniecība, braucam, kontrolējam, tā kā tagad spēkā stājušies jaunie noteikumi — ka tirgošanās atļauju

Gatis Kušķis vērtē, ka atsevišķās jomās sabiedriskā kārtība Madonas novadā gadu gaitā ir uzlabojusies, taču darba kārtībniekiem joprojām netrūkstot.

Pašvaldības policijai būs vieglāk strādāt, jo šobrīd ir daudzas tādās jomas, kur kārtībniekiem ir mazliet sasietas rokas. Savas kompetences ietvaros, protams, cenšamies un darām.

var saņemt tikai pēc pašvaldības nodevas samaksāšanas. Apsēkojam arī nesakoņotās teritorijas, divreiz gadā tās tomēr jāaplauj, jāsakopj. Sūtam brīdinājumus, ja nenoplauj, tad seko protokols un administra-

tīvā lietvedība, tālāk administratīvā komisija lietu izskata, un tiek nospriests soda mērs.

Visbiežākie tomēr ir signāli no iedzīvotājiem par mājdzīvnieku turēšanas un atkritumu apsaimnie-

košanas pārkāpumiem. Atkritumu tēma ir uzlabojusies, šobrīd tikai paretam vairs ziņo par neatļautās vietās izmestiem atkritumiem, bet uz pavasari, sniegam kūstot, viss kas vēl var atklāties. Šobrīd un ik pavasari aktuāla problēma ir suņu ekskrementi. Esam rīkojuši reidus, un atklājas, ka lielākajai daļai saimnieku maiņiņi ekskrementu savākšanai ir līdzīgi un var mums arī preventīvus braucienus pagastiem, apvienību pārvaldēm. Ir pieņemšanas laiki, e-pasts un tālruna numuri, kas atrodami pašvaldības mājaslapā www.madona.lv. Liela daļa iedzīvotāju zvana, grib palikt anonīmi. Jebkurā gadījumā noziņoto situāciju pārbaudām, taču, caur iesniegumu risinot, lietas apstākļi ir konkrētāki.

— Kā notiek komunikācija un darbs ar iedzīvotājiem?

— Savas kompetences ietvaros izskatām iedzīvotāju vai citu dienestu pārsūtītos iesniegumus, sniedzam atbildes. Madonas novada teritorija gan ir liela, esam tikai trīs, bet cenšamies saplānot arī preventīvus braucienus pa pagastiem, apvienību pārvaldēm. Ir pieņemšanas laiki, e-pasts un tālruna numuri, kas atrodami pašvaldības mājaslapā www.madona.lv. Liela daļa iedzīvotāju zvana, grib palikt anonīmi. Jebkurā gadījumā noziņoto situāciju pārbaudām, taču, caur iesniegumu risinot, lietas apstākļi ir konkrētāki.

— Kā notiek komunikācija un darbs ar iedzīvotājiem?

— Savas kompetences ietvaros izskatām iedzīvotāju vai citu dienestu pārsūtītos iesniegumus, sniedzam atbildes. Madonas novada teritorija gan ir liela, esam tikai trīs, bet cenšamies saplānot arī preventīvus braucienus pa pagastiem, apvienību pārvaldēm. Ir pieņemšanas laiki, e-pasts un tālruna numuri, kas atrodami pašvaldības mājaslapā www.madona.lv. Liela daļa iedzīvotāju zvana, grib palikt anonīmi. Jebkurā gadījumā noziņoto situāciju pārbaudām, taču, caur iesniegumu risinot, lietas apstākļi ir konkrētāki.

Iespējamā pārkāpēja pirmais visbiežākais jautājums ir: “Kurš par mani sūdzējās?” Vai arī — uz kāda pamata viņš nonācis mūsu redzeslokā? Es vienmēr esmu uzsvēris un tā arī strādājam, ka kārtībniekiem pirmā vienmēr ir saruna — mēs nesam tendēti uz sodīšanu. Gribam vienkārši panākt, lai pārkāpums vai problēmas neatkārtotos. Liela daļa cilvēku to arī saprot, paldies viņiem par to, viss kārtībā, jo reizēm par iemeslu pārkāpumam ir nezināšana, neaizdomāšanās. Protams, ir arī klaji kārtības ignorēšanas gadījumi, kad ar runāšanu vien nepietiek.

— Kas sniedz gandarījumu šai darbī?

— Ja izdodas cilvēkam palīdzēt atrisināt kādas problēmsituācijas. Un ka kāds tomēr pasaka “paldies!”. Reti, bet tā mēdz notikt (smejas). Un tas ir daudz.

VIDOKĻI • VIDOKĻI • VIDOKĻI • VIDOKĻI • VIDOKĻI • VIDOKĻI • VIDOKĻI

Cerības ar pašvaldības policijas izveidi, to, ka tad uzlabosies sabiedriskā kārtība un būs arī lielāka skaidrība, kādos gadījumos griezties Valsts policijā, kādos zvanīt pašvaldības policijai, saista arī Madonas novada iedzīvotāji.

Madoniete Jeuzeniņa Adamoviča: — Es atbalstu pašvaldības policijas izveidi Madonas novadā, tā ir nepieciešama. Līdz šim pie mums darbojas paš-

valdības kārtībnieki, taču viņiem nav pietiekami plašu pilnvaru un par pārkāpumiem nevar sastādīt administratīvos protokolus. Tad jau labāk izveidot un finansēt pašvaldības policiju ar konkrētām funkcijām un pilnvarām, jo tad arī varēsīm prasīt konkrētu rezultātu. Vienīgi negribētos, lai būtu kā Rīgā, kur pēc tam, kad tiek izsaukta pašvaldības policija, ierodas arī Valsts policijas ekipāža, lai aizturētu pārkāpēju. Manuprāt, tā ir nevajadzīga dublēšanās.

Būtu jānosaka pašvaldības policijas kompetence, jāizstrādā nolikums un par to jāinformē iedzī-

votāji. Tai galvenokārt būtu jāseko sabiedriskajai kārtībai Madonas pilsētā un visā novadā, kā arī svarīgi būtu, lai pašvaldības policisti patruļētu, nevis tikai veiktu reidus, braucot ar mašīnu pa ielām. Pie tam būtu jāiegrīezas un jāpaskatās, kas notiek daudzdzīvokļu māju kvartālos, parkos un citās atpūtas vietās, tāpat pie spēļu zālēm un citviet, kur notiek pulcēšanās. Ieraudzīs policistu uz ielas, un jau tas vien atturēs no pārkāpuma! Ja pašvaldības policisti būs tikpat aktīvi kā savulaik iecirkņa pilnvarotais Kalsnavas pagastā Alens Dzenis, tad pašvaldības policija sevi noteikti attaisnos.

Rihards Saulītis no Praulienas pagasta: — Droši vien, ja likums nosaka pašvaldības policijas izveidi 2024. gadā, labāk to darīt laikus. Kopumā mana attieksme pret šo ieceri ir neitrāla. Taču domāju, ka pašvaldības policijai varētu būt pozitīvs piesensums sabiedriskās kārtības nostiprināšanā un uzlabošanā, it īpaši ņemot vērā, ka pašvaldības kārtībniekiem, kuri jau daudzus gadus darbojas Madonas novadā, ir mazas pilnvaras.

Cerams, ka pašvaldības policijai tās būs pietiekami lielas, lai varētu pilnvērtīgi darboties. Vīni, visticamāk, būs tie, kuri biežāk ieradīsies lauku pagastos, un tādējādi Valsts policijas izbraukumi samazināsies. Dzīve jau rādīs, cik veiksmīga būs šī iecere, kāda loma būs pašvaldības policijai un kāda tā saglabāsies Valsts policijai. Svarīga nozīme būs arī tam, cik spēcīgus policistus izdosies piesaistīt darbam pašvaldības policijā, cik liels finanšu slogs tas būs pašvaldībai, ja Valsts policijā saglabāsies esošais aprīkojums un darbinieku skaits.

ŽENA KOZLOVA

Pašvaldības policija ir atbalsts sabiedrībai

AGRITA NUSBAUMA-KOVALEVSKA

Valsts policijas sadarbība ar pašvaldības policiju ir ļoti cieša gan ikdienā, strādājot uz ceļiem, ielām, pilsētās un apdzīvotās vietās, gan savā starpā komunikējot vadības līmenī. Par veiksmīgi izveidotu sadarbību un pašvaldības policijas nozīmīgumu stāsta Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes priekšnieka vietnieks, Kārtības policijas biroja priekšnieks Dimitrijs Kohanovs.

— Pašvaldības policija ir nodēriģa visai sabiedrībai kopumā un jebkuram novada iedzīvotājam. Primārais ir atbalsts sabiedrībai, pēc tam tas ir atbalsts Valsts policijai. Gan Valsts policijas, gan pašvaldības policijas darba virzieni ir vienoti, un strādājam roku rokā, bieži vien risinot vienādu jautājumu, — iezīmē Dimitrijs Kohanovs.

— Pašvaldības policijas, tāpat kā Valsts policijas, darbības princips ir noteikts likumā “Par policiju”. (Šis likums nosaka policijas jēdzienu, uzdevumus, darbības principus un vietu valsts pārvaldes un paš-

Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes priekšnieka vietnieks, Kārtības policijas biroja priekšnieks Dimitrijs Kohanovs.

valdības iestāžu sistēmā, policijas pienākumus, tiesības, struktūru, kompetenci, policijas darbinieka tiesiskos aizsardzību, darbības garantijas, atbildību, finansēšanas, materiāltehniskās apgādes kārtību, kā arī policijas darbības uzraudzību un kontroli. Šā likuma noteikumi

nav attiecināmi uz Valsts ieņēmumu dienesta nodokļu un muitas policijas darbību. — Red.). Pašvaldības policijas darbības lauks primāri ir pašvaldības saistošo noteikumu uzraudzība. Tāpat tiek uzraudzīta sabiedriskā kārtība, ceļu satiksme utt.

Pašvaldību likums paredz, ka no 2024. gada katrā pašvaldībā ir jāizveido pašvaldības policija.

— Pašvaldības policija veiksmīgi darbojas jau vairākus gadus desmitus, tomēr joprojām ne visos novados tā ir izveidota. Madonas novads nav pēdējais novads, kur pašlaik norit darbs pie pašvaldības policijas izveidošanas. Ņemot vērā pašvaldību likumu, ikvienam novadam ir pienākums izveidot pašvaldības policiju. Jautājums par tās izveidi ir nopietnā procesā. Esmu pārliecināts, ka Madonai izdosies un pašvaldības policija būs ļoti kvalitatīva un stipra institūcija, un esmu pārliecināts, ka mēs kā Valsts policija sadarbosimies un darbosimies roku rokā ar Madonas novada pašvaldības policiju, risināsim kopīgus jautājumus, un tas viennozīmīgi būs ieguvums novadam, iedzīvotājiem,

uzņēmumiem. Ir liels gandarījums, ka arī Madonas novadā tiek veidota šāda struktūrvienība, — norāda Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes priekšnieka vietnieks, Kārtības policijas biroja priekšnieks. — Pašvaldības policijas vadība un novada pašvaldības vadība vērtē un nosaka pašvaldības policijas darba laiku, un tas ir atkarīgs no nepieciešamības, resursiem, iespējām, darba laiki katrā novadā līdz ar to ir atšķirīgi. Līdzšinējā pieredze rāda, ka novados, kur šāda struktūra ir izveidota, pašvaldības policija veiksmīgi noteikusi darba laiku atbilstoši situācijai un nepieciešamībai.

Saskaņā ar likuma “Par policiju” 19. pantu patlaban pašvaldības policijas pienākumos ietilpst: likumpārkāpumu profilakse; ar iespējamiem likumpārkāpumiem un notikumiem, kuri apdraud personu vai sabiedrības drošību, saistītu iesniegumu un informācijas reģistrēšana, reģistrēšana uz sniegto informāciju, kā arī saņemtais informācija nodrošina kompetentām amatpersonām un institūcijām; kontrole pār to, kā tiek izpildīti pašvaldību apstiprinātie

noteikumi, par kuru pārkāpšanu paredzēta administratīvā atbildība, kā arī naudas sodu uzlikšana par šo noteikumu pārkāpšanu un to pēdizšana; Valsts policijas un Valsts drošības dienesta atbalstīšana sabiedrības drošības garantēšanā un noziedzības apkarošanā; tūlītēju draudu novēršana, ja persona, kas atrodas mājoklī vai tā tuvumā, var nodarīt kaitējumu aizsargājamās personas dzīvībai, brīvībai vai veselībai, līdz tās izskata jautājumu par pagaidu aizsardzību pret vardarbību.

Jautāts, kādās situācijās iedzīvotāji var lūgt palīdzību pašvaldības policijai, Dimitrijs Kohanovs skaidro: — Primāri tie ir pašvaldības saistošie noteikumi un jautājumi, kas ir piekritis pašvaldības policijai. Ja Valsts policija saņem lūgumu pēc palīdzības, bet šis problēmjautājums ir piekritis pašvaldības policijai, ir iespēja šo jautājumu novirzīt attiecīgi pašvaldības policijai. Tāpat ir, ja pašvaldības policijā nonāk nopietnāks problēmjautājums, piemēram, par noziedzīgu nodarījumu, informācija tiek nodota Valsts policijai, kas reaģē un rīkojas.

Gulbenē pašvaldības policija darbojas daudzus gadus

INESE ELSINA

2014. gada vasarā Gulbenē tika uzsākts veidot pašvaldības policiju, motivējot šo nepieciešamību ar to, ka ne visu sabiedriskās kārtības uzraudzīšanā var paveikt Valsts policija.

Lai neatkārtotu citu pašvaldību kļūdas, veidojot municipālo policiju, gulbenieši iepazīnās ar vairāku pilsētu pieredzi.

Izskirties par labu pašvaldības policijai deputāts motivēja faktu, ka sabiedrisko kārtību tikai ar Valsts policijas spēkiem nav iespējams nodrošināt. Darba lauks bija plašs, sākot no kārtības nodrošināšanas ikdienā un sabiedriskajos pasākumos, kā arī sekojot līdz pašvaldības saistošo noteikumu izpildei.

Topošās policijas sastāvs tika veidots no gados jauniem cilvēkiem. Pašvaldības policisti jau apmēram laika iepazīna, kur pilsētā ir nepieciešams viņu darbs, proti, bieži noteik alkohola lietošana sabiedriskās vietās, auto novietošana nevietā.

— Esmu ievērojis, ka Gulbenē alkohola lietošana jau kļuvis par tādu kā normu (..) — vietiņa laikrakstā atzina viens no topošajiem pašvaldības policistiem, piebilstot, ka šis gulbeniešu ieradums tiks lauzts. Konkurss uz pašvaldības policistu amata vietām bija visai liels.

Taču, lai nebūtu interešu konfliktu, kā tas ir noticis citās pašvaldībās, darbam izraudzīti pamatā gados jauni cilvēki un kuriem nav bijusi iepriekšēja saistība ar iekšlietu struktūriem. Sākotnēji pašvaldības policija tika nokompletēta četru cilvēku sastāvā: vecākais inspektors Imants Kublačovs un inspektori — Kristīne Saulīte, Alvis Makejevs un Gints Šķenders. Drīz pašvaldības policijai pievienojās Mārtiņš Didrihsons-Linards, kas iepriekš veica Gulbenes pilsētas sabiedriskās kārtības sarga pienākumus, bet tagad ir Gulbenes novada pašvaldības policijas priekšnieks. Šobrīd pašvaldības policijā strādā 10 cilvēki.

Gulbenes novada pašvaldības policijas darbinieki saņemta amata dienesta apliecības un amata atšķirības zīmes. Pie policijas darbinieka formas tērpa redzamā vietā ir piestiprināts viņa uzvārds, amata zīmotes un policijas atšķirības zīme. Policijas darbiniekam, pildot amata pienākumus, ir klāt arī vienota parauga amata dienesta apliecība.

Pašvaldības policijas mītnes vieta ir Rīgas ielā 65, ir publicēts pašvaldības policijas tālrunis numurs, uz kuru iedzīvotāji aicināti zvanīt. Gulbenes novada pašvaldības mājaslapā publicēta informācija liecina, ka pašvaldības policijas dežūrdarba darba laiks ir pirmdien, otrdien, trešdien,

Gulbenes novada domes izveidotā pašvaldības iestāde “Gulbenes novada pašvaldības policija” nodrošina efektīvāku sabiedrisko kārtību, kā arī pašvaldības apstiprināto saistošo noteikumu izpildes kontroli tās teritorijā.

ceturtdien no pulksten 8 līdz 22, piektdien, sestdien, svētdien — no pulksten 8 līdz 5. Darba laikā zvanītājiem atbild inspektors, pārējā laikā savu sakāmo zvanītājus var ierunāt automātiskajā atbildētājā.

Izveidots struktūras darbinieki telpas sāka apdzīvot jau 2014. gada jūlijā, drīz saņemot arī operatīvo transportlīdzekli. Iepazīstot citu pilsētu pašvaldības policijas darbu, Gulbenē tika saredzēta iespēja pār-

ņemt, piemēram, cēsnieku pieredzi videonovērošanā, mācoties no koleģiem, kā izveidot efektīvāku videonovērošanas sistēmu, kā labāk, precīzāk darboties. Patlaban Gulbe-

nes ir uzstādītas 30 videonovērošanas kameras. Galvenie pašvaldības policijas pienākumi tādā ir: veikt sabiedriskās kārtības un drošības uzraudzību Gulbenes novada teritorijā; administratīvo pārkāpumu profilakse, novēršana un atklāšana; administratīvās lietvedības dokumentu sagatavošana atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Lielākais problēmu apjoms esot nedēļas nogalē un svētku dienās. Darbīdēns ir klusāks periods, lai gan Gulbenes novada pašvaldības policijas priekšnieks Mārtiņš Didrihsons-Linards neslēpj, ka cilvēki bieži meklē palīdzību arī darbdienā naktīs, zvanot uz pašvaldības policijas tālruni. Pārsvārā šie telefona zvani ir bijuši par naktsmiera traucēšanu. Novada pašvaldība pagaidām tīri finansiāli nevar atļauties pašvaldības policijas darba laiku palielināt līdz 24/7. “Un nevajag aizmirst, ka visu nakti strādā Valsts policija un šādos gadījumos var zvanīt arī viņiem uz tālruni 110,” norāda M. Didrihsons-Linards.

MAF
Mediju atbalsta fonds

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par pielikuma “Dzīve tuvpplānā” saturu atbild SIA “Laikraksts STARS”. #SIF_MAF2022